KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN TYÖLLISYYSOHJELMA VUOSILLE 2026–2030

Työllisyysohjelman työryhmä
28.10.2026

Sisällysluettelo

1. Johdanto 1

2. Ohjelman valmistelu ja lähtökohdat 2

2.1 Valmisteluprosessi 2

2.2 Työllisyyden edistämisen toimintaympäristö 2

2.3 Keskeiset kohderyhmät 3

3. Visio vuodelle 2030 3

4. Ohjelman strategiset painopisteet 3

5. Painopiste 1: Yrittäjyys ja uusien työpaikkojen syntyminen 4

5.1 Tavoite 1.1: Yritysten toimintaedellytysten ja kasvun vahvistaminen 4

5.2 Tavoite 1.2: Uusien työpaikkojen ja rekrytointimahdollisuuksien lisääminen 4

6. Painopiste 2: Osaavan työvoiman saatavuus ja kaupungin veto- ja pitovoima 5

6.1 Tavoite 2.1: Yritysten osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen 5

6.2 Tavoite 2.2: Kemijärven veto- ja pitovoiman vahvistaminen 6

7. Painopiste 3: Koulutus- ja osaamispolut työelämään 6

7.1 Tavoite 3.1: Koulutuksen ja työelämän tarpeiden yhteensovittaminen 6

7.2 Tavoite 3.2: Pitkittyvän työttömyyden ehkäiseminen ja työelämäosallisuuden vahvistaminen 7

8. Painopiste 4: Verkostomainen ja vaikuttava työllisyyden edistäminen 8

8.1 Tavoite 4.1: Yhteisen työllisyys- ja osaamisverkoston vahvistaminen 8

8.2 Tavoite 4.2: Työllisyyden edistämisen kustannusten hallinta ja toiminnan vaikuttavuus 9

9. Vastuut ja yhteistyörakenne 10

9.1 Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen tehtävät 12

9.2 Kaupungin työllisyydenhoidon resursointi ja koordinointi 13

9.3 Yhteistyöverkoston toimintatapa 16

10. Toimeenpano ja aikataulu 2026–2030 16

10.1 Ensimmäisen toimeenpanovuoden painopisteet 17

11. Seuranta, mittarit ja raportointi 17

11.1 Raportointi ja ohjelman päivittäminen 18

12. Riskit ja onnistumisen edellytykset 19

12.1 Resurssit ja talous 20

13. Yhteenveto ja päätelmät 20

1. Johdanto

Kemijärven kaupungin työllisyysohjelma 2026–2030 kokoaa yhteen kaupungin työllisyyden, elinvoiman, yritystoiminnan, osaavan työvoiman saatavuuden ja koulutuspolkujen kehittämisen keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet.

Työllisyys on keskeinen osa kaupungin elinvoimaa, taloudellista kestävyyttä ja asukkaiden hyvinvointia. Työpaikkojen syntyminen, yritysten toimintaedellytykset, osaavan työvoiman saatavuus ja kuntalaisten mahdollisuudet työllistyä vaikuttavat kaupungin väestökehitykseen, palveluiden kysyntään ja kaupungin talouteen.

Vuoden 2025 alussa toteutunut TE-palvelujen uudistus muutti kuntien roolia työllisyyden edistämisessä. Kemijärven työllisyyspalvelut järjestetään osana Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysaluetta, jonka vastuukuntana toimii Sodankylä. Kaupungin työllisyyden edistäminen edellyttää tämän vuoksi tiivistä yhteistyötä työllisyysalueen, työnantajien, koulutuksen järjestäjien, hyvinvointialueen ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa.

Kemijärven kaupungin tehtävänä on edistää alueen elinvoimaa, yritysten toimintaedellytyksiä, osaavan työvoiman saatavuutta ja kuntalaisten työllistymismahdollisuuksia. Kaupungin omaa roolia täydentää työllisyysalueen lakisääteinen palvelutuotanto.

Työllisyysohjelma liittyy kiinteästi kaupungin elinvoimatyöhön. Elinvoimaohjelman ja työllisyysohjelman tulee muodostaa toisiaan täydentävä kokonaisuus, jossa yritysten kasvu, työpaikkojen syntyminen, osaamisen kehittäminen ja työttömyyden vähentäminen tukevat yhteistä päämäärää.

Ohjelman tavoitteena ei ole ainoastaan kuvata nykytilannetta, vaan määritellä konkreettiset toimenpiteet, vastuut, aikataulut ja mittarit, joiden avulla työllisyyden kehitystä voidaan seurata ja toiminnan vaikuttavuutta arvioida.

2. Ohjelman valmistelu ja lähtökohdat

2.1 Valmisteluprosessi

Kemijärven kaupunginhallitus päätti 23.2.2026 (§ 69) työllisyysohjelman valmistelusta. Ohjelman tavoitteena on ohjata kaupungin työllisyyden edistämistä vuosina 2026–2030 ja se on tarkoitus saattaa kaupunginhallituksen käsittelyyn lokakuun 2026 loppuun mennessä.

Valmistelussa on hyödynnetty muun muassa:

- työllisyyden ja elinvoiman nykytilan tarkastelua;
- työryhmän työpajatyöskentelyä;
- sidosryhmäkyselyn tuloksia;
- paikallisten yritysten ja muiden työllisyyden edistämiseen osallistuvien toimijoiden näkemyksiä;
- koulutus-, työllisyys- ja yrityspalveluiden yhteistyötarpeiden tunnistamista;
- muiden toimijoiden toimintamalleihin tutustumista ja benchmarkausta.

Valmistelun lähtökohtana on ollut tunnistaa Kemijärven työllisyyden keskeiset haasteet ja mahdollisuudet sekä löytää sellaisia toimenpiteitä, joihin kaupunki ja sen yhteistyökumppanit voivat käytännössä vaikuttaa.

2.2 Työllisyyden edistämisen toimintaympäristö

Kemijärven työllisyyden edistämiseen vaikuttavat samanaikaisesti useat tekijät:

- yritysten kasvu, investoinnit ja työvoiman kysyntä,
- työikäisen väestön määrä ja väestön ikärakenne,
- osaavan työvoiman saatavuus ja kohtaanto-ongelmat,
- koulutuksen tarjonta ja työelämän osaamistarpeet,
- pitkäaikaistyöttömyys ja työkykyyn liittyvät haasteet,
- nuorten kiinnittyminen koulutukseen ja työelämään,
- työpaikkojen saavutettavuus ja alueen veto- ja pitovoima sekä
- työllisyyden hoitoon liittyvät kustannukset ja palvelujen vaikuttavuus.

Kemijärven kaltaisessa aluekeskuksessa työllisyyden edistäminen edellyttää sekä työpaikkojen luomiseen että työnhakijoiden työllistymiseen kohdistuvia toimenpiteitä. Pelkästään työnhakijoihin kohdistuvilla palveluilla ei voida ratkaista tilannetta, jos työpaikkoja ja yritysten kasvuedellytyksiä ei samalla kehitetä.

Vastaavasti yritysten kasvun mahdollisuudet jäävät hyödyntämättä, jos tarvittavaa osaavaa työvoimaa ei ole saatavilla tai työnhakijoiden osaaminen ei vastaa työelämän tarpeita.

2.3 Keskeiset kohderyhmät

Ohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin ryhmiin:

- nuoret ja työelämään siirtyvät,
- yli 55-vuotiaat työnhakijat,
- pitkäaikaistyöttömät,
- osatyökykyiset ja henkilöt, joiden työkyky tai elämäntilanne edellyttää yksilöllistä tukea,
- henkilöt, joilla ei ole ammatillista tutkintoa tai joiden osaaminen kaipaa päivittämistä,
- maahanmuuttajat ja
- yritysten tarvitsemaa osaamista omaavat tai koulutuksen kautta sitä hankkivat työnhakijat.

Kohderyhmät eivät ole toisensa poissulkevia. Toimenpiteiden tulee perustua yksilöllisiin tarpeisiin, työelämän vaatimuksiin ja siihen, millä tavoin henkilö voi siirtyä työhön, koulutukseen tai muuhun tarkoituksenmukaiseen palveluun.

3. Visio vuodelle 2030

Vuonna 2030 Kemijärvi on elinvoimainen ja yrittäjämyönteinen kaupunki, jossa yrityksillä on edellytykset kasvaa, työnantajat löytävät osaavaa työvoimaa ja asukkailla on monipuolisia mahdollisuuksia työllistyä, kouluttautua ja osallistua työelämään.

Työllisyyden edistäminen perustuu ennakoivaan toimintaan, tiiviiseen yhteistyöhön ja mitattaviin tuloksiin. Kaupunki toimii aktiivisena elinvoiman kehittäjänä ja kokoaa eri toimijat yhteisten tavoitteiden äärelle.

Vuoteen 2030 mennessä tavoitteena on vahvistaa yritysten toimintaedellytyksiä, parantaa työvoiman ja työpaikkojen kohtaantoa, kehittää osaamisen polkuja sekä vähentää pitkäaikaistyöttömyyttä ja työttömyyteen liittyviä kustannuksia.

4. Ohjelman strategiset painopisteet

Työllisyysohjelma muodostuu neljästä toisiaan tukevasta painopisteestä.

1. **Yrittäjyys ja uusien työpaikkojen syntyminen**
2. **Osaavan työvoiman saatavuus ja kaupungin veto- ja pitovoima**
3. **Koulutus- ja osaamispolut työelämään**
4. **Verkostomainen ja vaikuttava työllisyyden edistäminen**

Painopisteet kattavat sekä työpaikkojen syntymisen edellytykset että työnhakijoiden mahdollisuudet päästä työelämään. Niiden toteuttaminen edellyttää kaupungin, yritysten, työllisyysalueen, koulutuksen järjestäjien, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin yhteistä työtä.

5. Painopiste 1: Yrittäjyys ja uusien työpaikkojen syntyminen

5.1 Tavoite 1.1: Yritysten toimintaedellytysten ja kasvun vahvistaminen

Kemijärven työllisyyden kannalta on keskeistä, että alueella toimivat yritykset voivat kehittyä ja kasvaa ja että uusien yritysten perustamiselle on edellytyksiä.

Kaupungin elinvoimatyössä yritysten tarpeet, investointien mahdollistaminen, yritysneuvonta ja yhteistyö elinkeinoelämän kanssa ovat keskeisessä asemassa.

Toimenpiteet

- Vahvistetaan kaupungin ja paikallisten yritysten välistä säännöllistä vuoropuhelua.
- Tunnistetaan yritysten kasvua, investointeja ja rekrytointeja tukevat toimenpiteet.
- Tuetaan yrityksiä yrityspalveluihin, neuvontaan, rahoitukseen ja kehittämishankkeisiin liittyvissä kysymyksissä kaupungin toimivallan ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa.
- Hyödynnetään Business Kemijärven ja muiden elinkeinotoimijoiden osaamista.
- Edistetään yritysten, koulutuksen järjestäjien ja muiden yhteistyökumppaneiden yhteisiä kehittämistoimia.
- Tunnistetaan uusien investointien ja hankkeiden synnyttämiä työpaikka- ja osaamistarpeita ennakoivasti.
- Vahvistetaan yrittäjämyönteistä toimintakulttuuria osana kaupungin elinvoimatyötä.

Mittarit

- yritysten kanssa järjestettyjen tapaamisten ja yhteistyötilaisuuksien määrä,

- yrityksiltä tunnistettujen kehittämis- ja työvoimatarpeiden määrä,
- käynnistetyt yritysten kehittämiseen liittyvät yhteistyötoimenpiteet,
- yritysten kasvua ja työllistämistä tukevien hankkeiden määrä sekä
- yrityskannan ja yritysten henkilöstömäärän kehitys saatavilla olevien tilastojen perusteella.

5.2 Tavoite 1.2: Uusien työpaikkojen ja rekrytointimahdollisuuksien lisääminen

Työllisyyden edistäminen edellyttää, että työnantajien työvoimatarpeet tunnistetaan ajoissa ja että yrityksille tarjotaan tietoa käytettävissä olevista rekrytoinnin ja osaamisen kehittämisen mahdollisuuksista.

Toimenpiteet

- Kartoitetaan yritysten nykyisiä ja tulevia rekrytointitarpeita.
- Välitetään tietoa työnantajien ja työnhakijoiden kohtaamista tukevista palveluista yhteistyössä työllisyysalueen kanssa.
- Edistetään työnantajien ja koulutuksen järjestäjien yhteistyötä rekrytointitarpeisiin vastaamiseksi.
- Selvitetään nuorten työllistämiseen soveltuvien kannustimien ja tukimuotojen käyttömahdollisuuksia.
- Edistetään kesätyöpaikkojen, harjoittelupaikkojen, oppisopimusten ja muiden työelämään tutustumisen mahdollisuuksien syntymistä.
- Tunnistetaan mahdollisuuksia työn ja koulutuksen yhdistämiseen.
- Huomioidaan työllistämisen tuet ja muut kannustimet osana työnantajille tarjottavaa neuvontaa.

Mittarit

- yritysten kanssa tunnistetut avoimet ja ennakoidut työvoimatarpeet,
- toteutuneet työnantajien ja työnhakijoiden kohtaamistilaisuudet,
- nuorten kesätyö-, harjoittelu- ja oppisopimusmahdollisuuksien määrä,
- yhteistyössä toteutettujen rekrytointi- ja koulutustoimenpiteiden määrä sekä
- saatavilla olevien tietojen perusteella syntyneiden työpaikkojen ja toteutuneiden rekrytointien kehitys.

6. Painopiste 2: Osaavan työvoiman saatavuus ja kaupungin veto- ja pitovoima

6.1 Tavoite 2.1: Yritysten osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen

Osaavan työvoiman saatavuus on yritysten kasvun, palveluiden jatkuvuuden ja alueen kilpailukyvyn kannalta keskeinen kysymys. Työvoiman saatavuutta voidaan parantaa ennakoimalla osaamistarpeita ja yhdistämällä yritysten tarpeet koulutusmahdollisuuksiin ja työnhakijoiden osaamiseen.

Toimenpiteet

- Kootaan tietoa yritysten lyhyen ja pitkän aikavälin osaamis- ja rekrytointitarpeista.
- Vahvistetaan yhteistyötä REDU:n ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa.
- Pyritään vahvaan sopimuksellisuuteen ja omistajaohjaukseen kaupungin ja REDU:n välillä.
- Edistetään täsmä- ja rekrytointikoulutuksen mahdollisuuksia yhteistyössä työllisyysalueen ja koulutustoimijoiden kanssa.
- Yritysten kanssa yhteistyössä toteutetaan yhteishankintakoulutuksia.
- Tunnistetaan osaamisen päivittämisen tarpeita erityisesti työelämän muutostilanteissa.
- Hyödynnetään yritysten, koulutuksen järjestäjien ja työllisyystoimijoiden yhteistyötä työvoiman kohtaannon parantamisessa.
- Selvitetään mahdollisuuksia tuoda koulutusta ja työelämälähtöisiä osaamisen kehittämisen ratkaisuja lähemmäksi Kemijärven yrityksiä ja asukkaita.
- Ennakoidaan alueelle tulevien investointien ja hankkeiden työvoima- ja osaamistarpeita.

Mittarit

- yrityksiltä kerättyjen osaamistarvetietojen määrä,
- käynnistetyt yritysten ja koulutuksen järjestäjien yhteistyötoimet,
- toteutetut rekrytointi- ja täsmäkoulutukset,
- koulutuksiin osallistuneiden ja niiden jälkeen työllistyneiden määrä silloin, kun tieto on saatavilla, sekä
- työnantajien palaute osaavan työvoiman saatavuudesta.

6.2 Tavoite 2.2: Kemijärven veto- ja pitovoiman vahvistaminen

Työllisyyden kehitykseen vaikuttavat työpaikkojen lisäksi asuminen, palvelut, koulutusmahdollisuudet, harrastukset ja alueen yleinen houkuttelevuus. Kemijärven tulee tuoda esiin paikallisia vahvuuksiaan ja tukea olosuhteita, joissa ihmiset voivat rakentaa elämäänsä ja työuraansa alueella.

Toimenpiteet

- Kytketään työllisyyden edistäminen kaupungin elinvoima- ja vetovoimatyöhön.
- Tuodaan esiin Kemijärven yritysten työpaikkoja, uramahdollisuuksia ja osaamistarpeita.
- Tuetaan työnantajien mahdollisuuksia tavoittaa potentiaalisia työntekijöitä myös kaupungin ulkopuolelta.
- Hyödynnetään yhteistyötä yritysten, koulutuksen järjestäjien ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa.
- Edistetään nuorten ja opiskelijoiden yhteyksiä paikallisiin yrityksiin ja työpaikkoihin.
- Huomioidaan työperäisen muuton ja alueelle asettumisen tarpeet osana kaupungin elinvoimatyötä.

Mittarit

- toteutetut työnantaja- ja uramahdollisuuksia esittelevät toimenpiteet,
- opiskelijoiden ja yritysten kohtaamisten määrä,
- toteutetut yhteistyötoimet uusien työntekijöiden tavoittamiseksi, sekä

- väestökehityksen, työikäisen väestön ja työllisyyden kehitys käytettävissä olevien tilastojen perusteella.

7. Painopiste 3: Koulutus- ja osaamispolut työelämään

7.1 Tavoite 3.1: Koulutuksen ja työelämän tarpeiden yhteensovittaminen

Koulutuksen tulee tukea sekä yksilöiden työllistymistä että alueen työnantajien osaamistarpeita. Kemijärvellä tarvitaan yhteistyötä, jossa yritysten tarpeet välittyvät koulutuksen järjestäjille ja jossa asukkaille löydetään tarkoituksenmukaisia koulutus- ja osaamisen kehittämisen vaihtoehtoja.

Toimenpiteet

- Vahvistetaan kaupungin, REDUn, muiden koulutuksen järjestäjien ja yritysten yhteistyötä.
- Kootaan tietoa työelämän osaamistarpeista ja välitetään sitä koulutuksen suunnittelun tueksi.
- Edistetään työpaikoilla tapahtuvaa oppimista, oppisopimuksia ja harjoittelumahdollisuuksia.
- Tunnistetaan tarpeita lyhytkestoiselle koulutukselle, osaamisen täydentämiselle ja tutkintoon johtaville koulutuspoluille.
- Tuetaan työnhakijoiden siirtymistä koulutukseen silloin, kun osaamisen puute estää työllistymisen.
- Edistetään koulutuksen, työllisyyspalveluiden ja yritysten yhteistyötä erityisesti aloilla, joilla työvoiman kysyntää on tunnistettu.

Mittarit

- koulutuksen järjestäjien ja yritysten yhteistyötoimien määrä,
- toteutetut työelämälähtöiset koulutus- ja osaamisen kehittämisen ratkaisut,
- oppisopimus- ja harjoittelupaikkojen kehitys,
- koulutukseen ohjautuneiden työnhakijoiden määrä silloin, kun tieto on saatavilla, sekä
- koulutuksen jälkeinen työllistyminen käytettävissä olevien seurantatietojen perusteella.

7.2 Tavoite 3.2: Pitkittyvän työttömyyden ehkäiseminen ja työelämäosallisuuden vahvistaminen

Pitkäaikaistyöttömyyden ehkäiseminen ja vähentäminen edellyttävät varhaista reagointia, yksilöllisiä palvelupolkuja ja toimivaa yhteistyötä. Kaikkien työnhakijoiden tilanteet eivät ole samanlaisia, minkä vuoksi palveluiden ja toimenpiteiden tulee vastata henkilön osaamista, työkykyä ja elämäntilannetta.

Erityistä huomiota kiinnitetään nuoriin, yli 55-vuotiaisiin, pitkäaikaistyöttömiin, osatyökykyisiin, ilman ammatillista tutkintoa oleviin ja maahanmuuttajiin.

Toimenpiteet

- Vahvistetaan yhteistyötä Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen kanssa työnhakijoiden palvelupolkujen kehittämiseksi.
- Tiivistetään yhteistyötä Lapin hyvinvointialueen kanssa tilanteissa, joissa työllistyminen edellyttää sosiaali- ja terveyspalveluiden tai työkyvyn tuen yhteensovittamista. Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue vastaa työnhakija-asiakkaiden monialaisen palveluyhteistyön toteuttamisesta. Kaupunki osallistuu yhteistyöhön omien palveluidensa ja verkostojensa kautta.
- Työllisyysalueen asiantuntijoiden tekemä viranomaistyö, jossa Lapin hyvinvointialueen palveluita yhteensovitetaan työllistymisen eri palveluihin.
- Pyritään edistämään, että paikallisessa hytetu-työssä huomioidaan työllisyyden hoidon näkökulma.
- Hyödynnetään työllistymistä tukevia järjestöjä, säätiöitä ja muita paikallisia toimijoita.
- Kehitetään yhteistyötä Saura-säätiön ja Osuuskunta Uurron kanssa työnhakijoiden palvelutarpeiden ja työelämään siirtymisen tukemiseksi.
- Edistetään nuorten koulutukseen, kesätöihin, harjoitteluun ja työelämään pääsyä.
- Tunnistetaan yli 55-vuotiaiden työnhakijoiden osaaminen ja mahdollisuudet osaamisen päivittämiseen.
- Selvitetään osatyökykyisten työllistymistä tukevia ratkaisuja ja työnantajien mahdollisuuksia mukauttaa tehtäviä.
- Vahvistetaan koulutuksen ja työn yhdistäviä palvelupolkuja henkilöille, joilla ei ole ammatillista tutkintoa.
- Huomioidaan maahanmuuttajien kieli-, koulutus- ja osaamistarpeet osana työllistymisen edistämistä.
- Kehitetään toimintatapoja, joilla pitkäaikaistyöttömyyden pitkittymiseen voidaan puuttua nykyistä aikaisemmin.

Mittarit

- pitkäaikaistyöttömien määrän ja osuuden kehitys,
- nuorten työttömyyden kehitys,
- työttömyyden keston kehitys,
- koulutukseen, työhön tai muihin tarkoituksenmukaisiin palveluihin siirtyneiden määrä silloin, kun tieto on saatavilla,
- yhteistyössä toteutettujen palvelupolkujen ja toimenpiteiden määrä, sekä
- asiakas- ja työnantajapalautteet soveltuvin osin.

8. Painopiste 4: Verkostomainen ja vaikuttava työllisyyden edistäminen

8.1 Tavoite 4.1: Yhteisen työllisyys- ja osaamisverkoston vahvistaminen

Työllisyyden edistäminen jakautuu useiden organisaatioiden vastuulle. Kaupungin, työllisyysalueen, hyvinvointialueen, koulutuksen järjestäjien, yritysten ja kolmannen sektorin yhteistyön tulee olla tavoitteellista, säännöllistä ja käytännön tarpeisiin perustuvaa.

Toimenpiteet

- Kootaan Kemijärven työllisyyden edistämisen keskeiset toimijat yhteiseen yhteistyöverkostoon.
- Sovitaan verkoston tavoitteista, työnjaosta, yhteydenpidosta ja tiedonvaihdosta.
- Järjestetään säännöllisiä tapaamisia, joissa käsitellään yritysten työvoimatarpeita, työnhakijoiden palvelupolkuja ja ohjelman toteutumista.
- Työllisyysalueen palvelut ovat osa Kemijärven kaupungin palveluita ja ne tulee yhteensovittaa toimenpiteissä.
- Vahvistetaan yhteistyötä Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen kanssa. Työllisyysalue vastaa lakisääteisten työvoimapalveluiden järjestämisestä. Kaupunki ja työllisyysalue yhteensovittavat palveluita, työnantajayhteistyötä, koulutusyhteistyötä sekä alueellista työllisyyden edistämistä.
- Sovitaan tarkoituksenmukaisesta yhteistyöstä Lapin hyvinvointialueen, REDU:n, Saura-säätiön, Osuuskunta Uurron, yritysten ja järjestöjen kanssa.
- Hyödynnetään muiden kuntien kokemuksia ja toimiviksi todettuja toimintamalleja.
- Kehitetään tiedonvaihtoa ja yhteisiä toimintatapoja tietosuojaa ja kunkin toimijan toimivaltaa noudattaen.

Mittarit

- yhteistyöverkoston kokoontumisten määrä,
- verkostossa sovittujen toimenpiteiden toteutuminen,
- käynnistettyjen yhteishankkeiden ja toimintamallien määrä,
- toimijoiden arvio yhteistyön sujuvuudesta, sekä
- yritysten ja työnhakijoiden tarpeisiin vastaavien yhteisten toimenpiteiden määrä.

8.2 Tavoite 4.2: Työllisyyden edistämisen kustannusten hallinta ja toiminnan vaikuttavuus

Työttömyydestä aiheutuvat kustannukset vaikuttavat kaupungin talouteen. Niiden hallinta edellyttää pitkäjänteistä työllisyyden edistämistä, varhaista puuttumista työttömyyden pitkittymiseen sekä sitä, että käytettävissä olevia resursseja kohdennetaan tarkoituksenmukaisesti.

Kaupungin tulee seurata työttömyyteen liittyvien kustannusten kehitystä ja arvioida, millaisia tuloksia eri toimenpiteillä saavutetaan. Kustannusten muutoksia on tarkasteltava yhdessä työllisyyden kehityksen, palvelutarpeiden ja toimintaympäristön muutosten kanssa.

Toimenpiteet

- Seurataan työttömyyteen liittyvien kaupungin kustannusten kehitystä.
- Vahvistetaan yhteistyötä työllisyysalueen ja muiden palveluntuottajien kanssa.
- Kehitetään pitkäaikaistyöttömien palvelupolkuja ja ehkäistään työttömyyden pitkittymistä.
- Arvioidaan toteutettujen toimenpiteiden tuloksia ja kustannusvaikuttavuutta.
- Selvitetään ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuuksia työllisyyttä edistäviin kehittämistoimiin.

- Huolehditaan siitä, että kaupungin työllisyyden edistämiseen kohdentamat resurssit tukevat ohjelman tavoitteita.

Mittarit

- työttömyyteen liittyvien kaupungin kustannusten kehitys,
- pitkäaikaistyöttömyyden kehitys,
- työllisyyttä edistävien toimenpiteiden kustannukset ja tulokset mahdollisuuksien mukaan,
- ulkopuolisen rahoituksen määrä,
- arvioitujen ja kehitettyjen toimintamallien määrä, sekä
- vuosittaisten tavoitteiden toteutuminen.

9. Vastuut ja yhteistyörakenne

Työllisyysohjelman toteuttaminen edellyttää selkeää vastuunjakoa. Kaupunki vastaa omien elinvoima- ja työllisyyden edistämiseen liittyvien tehtäviensä suunnittelusta ja toteuttamisesta. Työllisyysalue ja muut yhteistyökumppanit vastaavat omista tehtävistään ja osallistuvat sovittuun yhteistyöhön.

Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue vastaa lakisääteisistä työvoimapalveluista ja viranomaistehtävistä. Kemijärven kaupunki vastaa paikallisesta elinvoima-, yritys- ja verkostotyöstä sekä työllisyysohjelman koordinoinnista. Työllisyyden edistäminen perustuu tiiviiseen yhteistyöhön, jossa työllisyysalue huolehtii työvoimapalveluista ja kaupunki vahvistaa yritysten toimintaedellytyksiä, työvoiman saatavuutta ja alueen elinvoimaa.

Työnjako Kemijärven kaupungin ja Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen välillä

Tehtäväkokonaisuus	Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue	Kemijärven kaupunki
Työnhakija-asiakkuudet	Vastaa työnhaun käynnistämisestä, asiakkuuksista, palvelutarpeen arvioinnista ja asiakasprosessista.	Tukee työllisyyden edistämistä omien palveluidensa ja verkostojensa kautta.
Työllistymistä tukevat palvelut	Vastaa lakisääteisten työvoimapalveluiden järjestämisestä ja toteuttamisesta.	Tunnistaa paikallisia palvelutarpeita ja tukee palvelujen yhteensovittamista.
Työnvälitys	Vastaa työnhakijoiden ja työnantajien kohtaannosta sekä avoimien työpaikkojen välittämisestä.	Tukee työnantajien tavoittamista, yritysverkostoja ja paikallisia rekrytointitilaisuuksia.

Tehtäväkokonaisuus	Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue	Kemijärven kaupunki
Työnantajapalvelut	Vastaa rekrytoinnin tukemisesta, työnantajaneuvonnasta ja työvoimapalveluiden tarjoamisesta työnantajille.	Vastaa yritysyhteistyöstä, yrityskäynneistä, elinvoimatyöstä ja yritysten kehittämisen tukemisesta.
Osaavan työvoiman saatavuus	Toteuttaa työvoimapalveluihin liittyvää osaamistarpeiden tunnistamista sekä koulutusratkaisujen valmistelua.	Kokoaa tietoa yritysten tarpeista, ennakoi investointien vaikutuksia ja edistää oppilaitosyhteistyötä.
Työvoimakoulutus	Vastaa työvoimakoulutusten, rekrytointikoulutusten ja muiden työvoimapalveluiden hankinnasta ja toteuttamisesta.	Edistää koulutuksen ja yritysten yhteistyötä sekä tunnistaa paikallisia osaamistarpeita.
Uraohjaus	Vastaa ammatinvalinta- ja uraohjauksesta.	Tukee koulutus- ja työelämäverkostojen rakentamista.
Monialainen yhteistyö	Vastaa työnhakija-asiakkaiden palvelujen yhteensovittamisesta hyvinvointialueen, Kelan ja muiden viranomaisten kanssa.	Osallistuu yhteistyöhön omien palveluidensa ja verkostojensa kautta.
Muutosturva ja rakennemuutokset	Vastaa muutosturvapalveluista ja rakennemuutostilanteiden työvoimapalveluista.	Tukee paikallista elinvoimatyötä, yritysyhteistyötä ja alueellista koordinaatiota.
Kansainvälinen rekrytointi	Vastaa kansainvälisen rekrytoinnin työvoimapalveluista.	Tukee alueen veto- ja pitovoimaa sekä työnantajien tarpeiden esille tuomista.
Työllisyyden seuranta	Tuottaa työmarkkina-, työnhakija- ja palvelutietoa.	Seuraa kaupungin työllisyystilannetta, elinvoimavaikutuksia ja työttömyyden kustannuksia

Tehtäväkokonaisuus	Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue	Kemijärven kaupunki
Työllisyysohjelman toteutus	Osallistuu yhteistyökumppanina ohjelman tavoitteiden toteuttamiseen.	Vastaa työllisyysohjelman koordinoinnista, seurannasta ja raportoinnista.
Verkostoyhteistyö	Osallistuu yhteistyöhön viranomaisena ja työvoimapalvelujen järjestäjänä.	Kutsuu koolle paikallisen työllisyysverkoston sekä koordinoi yhteistyötä yritysten, oppilaitosten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.
Elinvoima ja yrityskehittäminen	Tukee yrityksiä työvoiman saatavuuteen liittyvissä kysymyksissä.	Vastaa kaupungin elinvoimapolitiikasta, yritysneuvonnasta, yrityskehittämisestä ja investointien edistämisestä.

Toimija	Keskeinen vastuu
Kaupunginhallitus ja kaupungin johto	Ohjelman ohjaus, strateginen seuranta ja resurssien käsittely
Konserni- ja elinvoimapalvelut	Yritysyhteistyö, elinvoimatyö ja työllisyyden edistämisen koordinointi
Kaupungin yritys- ja työllisyysasiantuntija	Ohjelman käytännön toimeenpano, yhteistyöverkosto, seuranta ja raportointi
Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue	Lakisääteiset työllisyyspalvelut ja sovittu yhteistyö kaupungin kanssa
Lapin hyvinvointialue	Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä työkykyyn ja monialaisiin palvelutarpeisiin liittyvä yhteistyö
REDU ja muut koulutuksen järjestäjät	Koulutuspolut, osaamisen kehittäminen ja työelämäyhteistyö

Toimija	Keskeinen vastuu
Saura-säätiö ja Osuuskunta Uurto	Sovittujen työllistymistä ja työelämäosallisuutta tukevien toimintojen toteuttaminen
Yritykset ja yrittäjäjärjestöt	Työvoimatarpeiden tunnistaminen, rekrytointi ja yhteistyö osaamisen kehittämisessä
Järjestöt ja muut toimijat	Kohderyhmien tarpeisiin vastaava yhteistyö ja sovitut tukitoimet

Taulukko kuvaa ohjelman yhteistyörakennetta. Se ei muuta lainsäädännössä määriteltyjä tehtäviä, päätösvaltaa tai organisaatioiden vastuuta.

9.1 Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen tehtävät

Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä lainsäädännön mukaisesti. Työllisyysalueen keskeisiä tehtäviä ovat työnhakija- ja työnantajapalvelut, työnvälitys, työvoimakoulutus, uraohjaus, työllistymistä tukevat palvelut, muutosturva sekä monialainen palveluyhteistyö. Työllisyysalue tuottaa palvelut koko alueellaan ja toimii Kemijärven kaupungin keskeisenä yhteistyökumppanina työllisyyden edistämisessä.

Kemijärven kaupungin työvoimapalvelut järjestetään osana Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysaluetta, jonka vastuukuntana toimii Sodankylä. Työllisyysalue vastaa työvoimapalvelujen järjestämisestä lainsäädännön mukaisesti ja tuottaa lakisääteiset työvoimapalvelut alueensa työnhakijoille, työnantajille sekä muille asiakkaille

Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen keskeisiä tehtäviä ovat:

- työnhakijoiden palvelutarpeen arviointi sekä työnhakuprosessin hoitaminen
- työllistymistä tukevien palvelujen suunnittelu ja toteutus
- työnvälitys sekä työnhakijoiden ja työnantajien kohtaannon edistäminen
- työnantajapalvelut ja rekrytoinnin tukeminen
- työvoimakoulutusten ja muiden osaamisen kehittämistä tukevien palvelujen järjestäminen
- ammatinvalinta- ja uraohjaus
- muutosturvaan liittyvät palvelut
- kansainväliseen rekrytointiin liittyvät palvelut
- työllistymistä edistävä monialainen yhteistyö yhdessä hyvinvointialueen, Kelan, koulutuksen järjestäjien ja muiden viranomaisten kanssa
- työllisyyden, työvoiman saatavuuden ja osaamistarpeiden seuranta sekä ennakointi

- työnantajien työvoima- ja osaamistarpeiden tunnistaminen yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.

Työllisyysalue toimii kaupungin keskeisenä yhteistyökumppanina työllisyyden edistämisessä. Työllisyysalue vastaa lakisääteisistä työvoimapalveluista, kun taas Kemijärven kaupunki vastaa omasta elinvoima-, yritys- ja kehittämistyöstään sekä paikallisen työllisyyden edistämisen koordinoinnista. Työllisyyttä edistetään yhteistyössä siten, että palvelut muodostavat mahdollisimman toimivan kokonaisuuden työnhakijoille, työnantajille ja yhteistyökumppaneille.

9.2 Kaupungin työllisyydenhoidon resursointi ja koordinointi

Kemijärven kaupungin tehtävänä on omien toimivaltuuksiensa puitteissa edistää elinvoimaa, yritysten toimintaedellytyksiä, työvoiman saatavuutta sekä kuntalaisten työllistymismahdollisuuksia. Kaupungin rooli täydentää työllisyysalueen lakisääteisiä palveluja ja painottuu erityisesti paikalliseen yritysyhteistyöhön, verkostojen kokoamiseen, työllisyys- ja elinvoimatyön yhteensovittamiseen sekä työllisyysohjelman toimeenpanon koordinointiin,

Kaupunki vastaa erityisesti:

- paikallisen yritys- ja elinvoimayhteistyön kehittämisestä
- työnantajien, koulutuksen järjestäjien ja muiden toimijoiden verkostoyhteistyön koordinoinnista
- kaupungin työllisyysohjelman toimeenpanon seurannasta ja raportoinnista
- työvoiman saatavuutta, veto- ja pitovoimaa sekä osaamista tukevien kehittämistoimien edistämisestä
- hankkeiden ja ulkopuolisen rahoituksen hyödyntämisestä kaupungin tavoitteiden tukena
- työllisyyden edistämiseen liittyvän paikallisen tilannekuvan kokoamisesta sekä päätöksenteon tukemisesta.

Työllisyysalueen ja kaupungin välinen työnjako perustuu siihen, että työllisyysalue hoitaa työvoimapalveluihin liittyvät viranomais- ja palvelutehtävät, kun taas kaupunki vahvistaa alueen elinvoimaa, yritysten kasvumahdollisuuksia, yhteistyörakenteita ja paikallisia työllisyyttä tukevia toimintamalleja.

Työllisyysohjelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että kaupungilla on riittävä ja pysyvä henkilöstöresurssi työllisyyden edistämisen koordinointiin. Valmistelun aikana vuonna 2026 on tunnistettu tarve vahvistaa kaupungin omaa työllisyydenhoitoa ja varmistaa ohjelman pitkäjänteinen toimeenpano.

Ohjelmassa esitetään, että Kemijärven kaupungin konserni- ja elinvoimapalveluihin palkataan uutena resurssina kokoaikainen ja vakituinen yritys- ja työllisyysasiantuntija.

Yritys- ja työllisyysasiantuntijan tehtävänä on koordinoida kaupungin työllisyyden edistämistä, toteuttaa työllisyysohjelmaa käytännössä ja vahvistaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Yritys- ja työllisyysasiantuntijan keskeiset tehtävät

1. Työllisyysohjelman toimeenpano

- Koordinoi ohjelman toimenpiteiden toteutusta ja aikataulutusta.
- Valmistelee vuosittaiset toimenpidesuunnitelmat yhdessä vastuullisten toimijoiden kanssa.
- Seuraa tavoitteiden ja mittareiden toteutumista.
- Kokoaa seurantaraportit kaupungin johdolle ja kaupunginhallitukselle sovitun raportointikäytännön mukaisesti.

2. Yhteistyö työllisyysalueen kanssa

- Toimii kaupungin yhteyshenkilönä työllisyyden edistämiseen liittyvässä yhteistyössä.
- Vahvistaa yhteistyötä Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen kanssa.
- Tunnistaa paikallisia palvelutarpeita ja välittää tietoa kaupungin, yritysten ja muiden toimijoiden tarpeista työllisyysalueelle.
- Edistää kaupungin ja työllisyysalueen toiminnan yhteensovittamista niiden omien vastuiden mukaisesti.

3. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa

Työllisyysalueen asiantuntijat tekevät yhteistyötä Lapin hyvinvointialueen kanssa asiakkaiden osalta ja kehittävät yhteisiä toimintamalleja, kunnan roolina on sovittaa kunnan hyvinvointipalveluita tähän kokonaisuuteen.

- Edistää yhteistyötä Lapin hyvinvointialueen kanssa erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden, työkyvyn tuen ja monialaisten palvelutarpeiden kysymyksissä.
- Kokoaa tietoa yhteistyön kehittämistarpeista.
- Tukee yhteisten toimintamallien kehittämistä silloin, kun työllistyminen edellyttää usean palvelun yhteensovittamista.

4. Yritysyhteistyö ja työvoimatarpeiden ennakointi

- Pitää yhteyttä paikallisiin yrityksiin ja tunnistaa niiden työvoima- ja osaamistarpeita.
- Edistää työnantajien ja työnhakijoiden kohtaamista yhteistyössä työllisyysalueen kanssa.
- Vahvistaa yritysten, koulutuksen järjestäjien ja muiden toimijoiden yhteistyötä.
- Välittää tietoa rekrytoinnin, osaamisen kehittämisen ja työllistämisen tukimahdollisuuksista.

5. Verkostoyhteistyö

- Koordinoi kaupungin työllisyyden edistämisen yhteistyöverkostoa.
- Edistää yhteistyötä REDUn, Saura-säätiön, Osuuskunta Uurron, yritysten, järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa.
- Tunnistaa uusia yhteistyömahdollisuuksia ja kehittämistarpeita.
- Tukee yhteisten toimintamallien rakentamista kaupungin ja yhteistyökumppaneiden välillä.

6. Tiedolla johtaminen ja kustannusten seuranta

- Kokoaa työllisyyden tilannekuvaa ja seuraa keskeisiä mittareita.
- Seuraa pitkäaikaistyöttömyyden, työllisyyden ja kaupungille aiheutuvien kustannusten kehitystä.
- Tuottaa tietoa toimenpiteiden tuloksista ja kehittämistarpeista.
- Valmistelee vuosittaisen yhteenvedon ohjelman toteutumisesta.

7. Hankkeet ja ulkopuolinen rahoitus

- Tunnistaa työllisyyden ja osaamisen kehittämiseen liittyviä hankemahdollisuuksia.
- Edistää hankkeiden valmistelua yhdessä kaupungin ja kumppaneiden kanssa.
- Selvittää ulkopuolisen rahoituksen hyödyntämismahdollisuuksia.
- Tukee hankkeiden kytkemistä kaupungin työllisyysohjelman tavoitteisiin.

Tehtävän asema ja toimivallan rajaus

Yritys- ja työllisyysasiantuntijan tehtävä sijoittuu kaupungin konserni- ja elinvoimapalveluihin. Tehtävä täydentää työllisyysalueen lakisääteistä palvelutuotantoa ja vahvistaa kaupungin omaa elinvoima-, yritys- ja verkostotyötä.

Yritys- ja työllisyysasiantuntijan tehtävänä ei ole siirtää työllisyysalueelle tai muille viranomaisille kuuluvia lakisääteisiä tehtäviä kaupungille, vaan varmistaa kaupungin oman työllisyysohjelman toteutuminen ja yhteistyön sujuvuus.

Vakituinen ja kokoaikainen tehtävä luo edellytykset sille, että työllisyyden edistäminen ei perustu yksittäisiin hankkeisiin tai tilapäisiin järjestelyihin, vaan kaupungilla on jatkuva vastuu tavoitteiden seurannasta, yhteistyöstä ja kehittämisestä.

Tehtävän perustaminen edellyttää erillistä henkilöstö- ja talousarviovalmistelua sekä toimivaltaisen päätöksentekijän päätöstä. Palkkaus- ja muut henkilöstökustannukset tulee huomioida kaupungin talousarviossa.

YLEISKUVA TEHTÄVÄSTÄ TEHTÄVÄN TARKOITUS

Yritys- ja työllisyysasiantuntija osallistuu Kemijärven kaupungin elinkeino- ja työllisyyspalvelujen tehtäväkentän hoitamiseen, yritysyhteistyöhön ja työllisyysasioiden hoitamiseen osana työllisyys- ja elinkeinopalvelujen tiimin toimintaa. Asiantuntija osallistuu myös kaupungin hallinnoimien hankkeiden suunnitteluun ja yhteistyöverkostoihin.

TEHTÄVÄN KESKEISET TEHTÄVÄKOKONAISUUDET:

1. Yritysten aktivointi, palvelutarpeiden selvittäminen, yritysvierailujen järjestäminen.
2. Yritysten perustamis- ja kehittämisneuvonta sekä avustaminen liiketoimintasuunnitelmien ja kannattavuuslaskelmien teossa, yritysyhteistyön kehittäminen.
3. Yritysten työllistämistarpeiden selvittäminen, yrittäjien ja työntekijöiden kohtauttaminen.
4. Työllisyysalueyhteistyö, hankkeiden suunnittelu- ja hallinnointitehtävät, viestintätehtävät yrityspalvelujen osalta.
5. Muut työnantajan antamat tehtävät.

9.3 Yhteistyöverkoston toimintatapa

Työllisyyden edistämisen yhteistyöverkoston tulee kokoontua säännöllisesti. Tapaamisissa käsitellään esimerkiksi:

- ajankohtaista työllisyystilannetta,
- yritysten työvoima- ja osaamistarpeita,
- pitkäaikaistyöttömyyden kehitystä,
- koulutukseen ja työhön johtavia polkuja,
- palveluiden välisiä yhteistyötarpeita,
- ohjelman toimenpiteiden etenemistä, sekä
- kustannuksia, tuloksia ja kehittämistarpeita.

Yritys- ja työllisyysasiantuntija vastaa kaupungin osalta verkoston koordinoinnista ja sovittujen toimenpiteiden seurannasta. Toiminnassa huomioidaan henkilötietojen käsittelyä, tietosuojaa ja viranomaisten tiedonvaihtoa koskevat säännökset.

10. Toimeenpano ja aikataulu 2026–2030

Työllisyysohjelma toteutetaan vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa varmistetaan yhteinen tilannekuva, vastuut ja resurssit. Tämän jälkeen keskitytään toimenpiteiden vakiinnuttamiseen, tulosten seurantaan ja vaikuttavien toimintamallien kehittämiseen.

Vuosi	Keskeiset toimenpiteet
2026	Ohjelman valmistuminen ja käsittely kaupunginhallituksessa. Nykytilan ja tavoitteiden vahvistaminen. Keskeisten yhteistyötarpeiden ja mittareiden määrittely. Työllisyydenhoidon henkilöstöresurssin jatkovalmistelun käynnistäminen, yritys- ja työllisyysasiantuntijan tehtävän perustaminen ja rekrytointi.
2027	Ohjelman toimeenpanon käynnistäminen. Yhteistyöverkoston säännöllisen toiminnan käynnistäminen. Yritysten työvoima- ja osaamistarpeiden kartoitus, sekä yritysten profilointi ja kehittämistarpeiden kartoitus. Ensimmäinen vuosittainen seurantaraportti.

Vuosi	Keskeiset toimenpiteet
2028	Yritysten ja koulutuksen järjestäjien yhteistyön vahvistaminen. Työllistymistä ja osaamisen kehittämistä tukevien toimintamallien kehittäminen. Pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn liittyvien toimenpiteiden arviointi. Hankeyhteistyön ja ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuuksien hyödyntäminen.
2029	Toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi. Resurssien kohdentamisen tarkastelu. Hyviksi todettujen toimintamallien vakiinnuttaminen. Yritysyhteistyön ja työvoiman saatavuuden kehittämisen jatkaminen.
2030	Ohjelmakauden tavoitteiden toteutumisen arviointi. Työllisyyden, kustannusten ja elinvoiman kehityksen tarkastelu. Tulosten raportointi ja seuraavan ohjelmakauden tavoitteiden valmistelu.

Aikataulu tarkentuu vuosittaisissa toimenpidesuunnitelmissa ja talousarviovalmistelussa. Toimenpiteiden toteutus riippuu myös yhteistyökumppaneiden päätöksistä, käytettävissä olevasta rahoituksesta ja toimintaympäristön muutoksista.

10.1 Ensimmäisen toimeenpanovuoden painopisteet

Vuoden 2026–2027 keskeiset tehtävät ovat:

1. Yritys- ja työllisyysasiantuntijan tehtävän perustamisen ja rahoituksen valmistelu sekä toteuttaminen päätöksenteon mukaisesti.
2. Työllisyysohjelman tavoitteiden muuttaminen vuosittaisiksi, vastuutetuiksi toimenpiteiksi.
3. Yhteistyöverkoston käynnistäminen ja säännöllisen toimintatavan sopiminen.
4. Yritysten rekrytointi- ja osaamistarpeiden kartoittaminen.
5. Yhteistyön vahvistaminen työllisyysalueen, Lapin hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien kanssa.
6. Työttömyyteen liittyvien kustannusten ja työllisyyden kehityksen seurannan vakiinnuttaminen.
7. Ensimmäisen vuosittaisen toteumaraportin laatiminen.

11. Seuranta, mittarit ja raportointi

Työllisyysohjelman toteutumista seurataan vuosittain. Seurannan tarkoituksena on tuottaa tietoa tavoitteiden etenemisestä, tunnistaa muutostarpeita ja kohdentaa kaupungin toimintaa vaikuttavasti.

Seuranta perustuu mahdollisuuksien mukaan virallisiin tilastoihin, työllisyysalueelta saataviin tietoihin, yritysyhteistyöstä kertyvään tietoon sekä kaupungin omien toimenpiteiden toteutumisen seurantaan.

Keskeiset seurantakokonaisuudet

Työllisyystilanne

- työttömien työnhakijoiden määrä ja osuus,

- pitkäaikaistyöttömyys,
- nuorisotyöttömyys,
- työttömyyden kesto, sekä
- työikäisen väestön ja työllisyyden kehitys.

Yritystoiminta ja työpaikat

- yritysten henkilöstö- ja rekrytointitarpeet,
- yritysten kanssa toteutettu yhteistyö,
- työpaikkojen ja rekrytointien kehitys saatavilla olevien tietojen perusteella, sekä
- yritysten osaamistarpeisiin vastaavat koulutus- ja kehittämistoimet.

Koulutus ja osaaminen

- koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen ohjautuneet;
- yritysten ja koulutuksen järjestäjien yhteistyö;
- oppisopimus-, harjoittelu- ja muut työelämään johtavat mahdollisuudet;
- koulutuksen jälkeinen työllistyminen silloin, kun tieto on saatavilla.

Yhteistyö ja toiminnan vaikuttavuus

- yhteistyöverkoston toiminta ja sovittujen toimenpiteiden toteutuminen;
- toteutetut yhteiset toimintamallit;
- ulkopuolisen rahoituksen hyödyntäminen;
- työllisyyden edistämiseen käytetyt resurssit ja toiminnan tulokset.

Kustannukset

- työttömyyteen liittyvien kaupungin kustannusten kehitys;
- kustannusten muutosten taustatekijät;
- toimenpiteiden kustannukset ja tulokset mahdollisuuksien mukaan.

Ohjelmalle määritellään vuosittain tarkennettavat lähtötasot ja tavoitteet. Numeraaliset tavoitetasot asetetaan ajantasaisen tilannekuvan ja luotettavasti saatavilla olevien tietojen perusteella, jotta tavoitteet ovat realistisia ja niiden toteutumista voidaan arvioida.

11.1 Raportointi ja ohjelman päivittäminen

Yritys- ja työllisyysasiantuntija kokoaa kaupungin työllisyysohjelman toteutumisesta vuosittaisen seurantaraportin. Raportissa kuvataan:

- toteutuneet toimenpiteet;
- keskeisten mittareiden kehitys;
- yhteistyön tulokset;
- työllisyyteen liittyvien kustannusten kehitys;
- havaitut haasteet ja riskit;
- seuraavan vuoden toimenpiteet ja kehittämistarpeet.

Raportti käsitellään kaupungin johtamisessa ja saatetaan kaupunginhallituksen tietoon sovittavan käytännön mukaisesti.

Ohjelmaa tarkistetaan tarvittaessa, jos työllisyyden toimintaympäristössä, lainsäädännössä, palvelurakenteessa tai kaupungin taloudellisessa tilanteessa tapahtuu olennaisia muutoksia.

12. Riskit ja onnistumisen edellytykset

Työllisyysohjelman toteutumiseen vaikuttavat sekä kaupungin omat ratkaisut että laajemmat taloudelliset ja rakenteelliset tekijät.

Riski tai haaste	Vaikutus	Hallintakeino
Työpaikkojen vähäinen määrä tai yritysten heikko kasvukehitys	Työllistymismahdollisuudet eivät lisäänny riittävästi	Yritysyhteistyön vahvistaminen, investointien edistäminen ja uusien työpaikkojen syntymisen tukeminen
Osaavan työvoiman saatavuusongelmat	Yritysten kasvu ja rekrytoinnit vaikeutuvat	Osaamistarpeiden ennakointi ja koulutuksen sekä työelämän yhteistyö
Pitkäaikaistyöttömyyden pitkittyminen	Työllistyminen vaikeutuu ja kustannukset kasvavat	Varhainen reagointi, yksilölliset palvelupolut ja monialainen yhteistyö
Vastuiden hajautuminen useille toimijoille	Toimenpiteet eivät muodosta yhtenäistä kokonaisuutta	Selkeä työnjako, yhteistyöverkosto ja yritys- ja työllisyysasiantuntijan koordinointivastuu
Riittämättömät henkilöstöresurssit	Ohjelman toimeenpano ja seuranta jäävät puutteellisiksi	Pysyvän kokoaikaisen yritys- ja työllisyysasiantuntijan tehtävän perustamisen valmistelu ja riittävien resurssien turvaaminen
Taloudellisten resurssien niukkuus	Suunniteltuja toimenpiteitä ei voida toteuttaa	Priorisointi, kustannusvaikuttavuuden seuranta ja ulkopuolisen rahoituksen selvittäminen
Puutteellinen tai viiveellinen seurantatieto	Vaikuttavuuden arviointi vaikeutuu	Yhteisten mittareiden määrittely ja säännöllisen raportoinnin vakiinnuttaminen
Toimintaympäristön muutokset	Ohjelman alkuperäiset painopisteet voivat vanhentua	Vuosittainen arviointi ja tarvittavat muutokset toimenpidesuunnitelmaan

Ohjelman onnistumisen keskeisiä edellytyksiä ovat kaupungin johdon sitoutuminen, riittävät henkilöstö- ja talousresurssit, yritysten aktiivinen osallistuminen, yhteistyökumppaneiden toimiva työnjako sekä tavoitteiden säännöllinen seuranta.

12.1 Resurssit ja talous

Työllisyysohjelman toimeenpanon kustannukset määräytyvät erikseen vuosittaisten toimenpiteiden, henkilöstöresurssien ja hankkeiden perusteella.

Kokoaikaisen ja vakituisen yritys- ja työllisyysasiantuntijan tehtävän perustaminen edellyttää erillistä talousarvio- ja henkilöstövalmistelua. Tehtävän palkkaus- ja sivukulut sekä muut

tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset tulee arvioida osana kaupungin talousarvioprosessia.

Muiden toimenpiteiden kustannukset arvioidaan vuosittain. Ulkopuolista rahoitusta hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan, mutta hankerahoituksen varaan ei tule rakentaa sellaisia kaupungin pysyviä ydintehtäviä, joiden jatkuvuus edellyttää vakituista henkilöstöresurssia.

13. Yhteenveto ja päätelmät

Kemijärven työllisyysohjelma 2026–2030 luo yhteisen suunnan kaupungin työllisyyden ja elinvoiman kehittämiselle. Ohjelman keskeisenä tavoitteena on yhdistää yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen, osaavan työvoiman saatavuus, koulutuspolut ja työttömyyden vähentäminen samaan strategiseen kokonaisuuteen. Kemijärvellä työllisyyden edistäminen on suunnitelmallista, verkostomaista ja mitattavaa työtä, jossa yritysten tarpeet ja asukkaiden työllistymismahdollisuudet yhdistyvät kaupungin elinvoiman pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Työllisyyden edistäminen ei ole yhden organisaation tehtävä. Tulokset syntyvät yritysten, kaupungin, työllisyysalueen, koulutuksen järjestäjien, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden yhteistyöstä. Kaupungilla on kuitenkin tärkeä rooli paikallisen elinvoiman kehittäjänä, yritysyhteistyön vahvistajana ja yhteisten tavoitteiden kokoajana.

Ohjelman toimeenpanon kannalta keskeistä on vahvistaa kaupungin omaa koordinointikykyä. Kokoaikaisen ja vakituisen yritys- ja työllisyysasiantuntijan palkkaaminen konserni- ja elinvoimapalveluihin on ohjelmassa esitetty rakenteellinen toimenpide, jolla vahvistetaan tavoitteiden käytännön toteutusta, yhteistyötä ja tulosten seurantaa. Tehtävän perustaminen ratkaistaan erillisessä henkilöstö- ja talousarviovalmistelussa.

Ohjelman painopisteet ovat:

1. Yrittäjyyden ja uusien työpaikkojen syntymisen edistäminen.
2. Osaavan työvoiman saatavuuden ja kaupungin veto- ja pitovoiman vahvistaminen.
3. Koulutus- ja osaamispolkujen kehittäminen työelämään.
4. Verkostomaisen yhteistyön, vaikuttavuuden ja kustannusten hallinnan vahvistaminen.

Kemijärven työllisyysohjelman tarkoituksena on tukea kaupungin pitkäjänteistä elinvoimatyötä, parantaa yritysten mahdollisuuksia työllistää ja vahvistaa asukkaiden mahdollisuuksia päästä työelämään. Onnistuminen edellyttää yhteistä sitoutumista, käytännön tekoja ja valmiutta kehittää toimintaa tulosten perusteella.